

12.5.2002

Festival Fantazie

Eurocon 2002

1.-3.7.2002 Praha a 3.-7.7. Chotěboř

<http://www.avalcon.cz/>

Poprvé v ČR budeme mít možnost hostit vrcholné evropské setkání fanoušků literatury, filmu, Internetu a her, zaměřených na science fiction a technologie budoucnosti, fantasy a mytologii a horor, kosmonautiku a astronomii, UFO a záhady, historii a budoucnost. 30 let od prvního Euroconu v Itálii dostal čest uspořádat tuto akci SFK Avalon.

S materiály o setkání se můžete seznámit i [>>ZDE>>](#)

Vítám vás v novém týdnu. Přemýšlel jsem co zařadit jako úvod tohoto týdne a napadl mě jen následující citát... Je o skutečné moudrosti a poznání a je i o relativnosti tohoto světa... Zkrátka mě momentálně připadá strašně moc důležitý.

"Když chápeš, skutečnost závisí na tobě. Když nechápeš, závisíš na skutečnosti. Když skutečnost závisí na tobě, pak to, co není skutečné se stává skutečné. Když závisíš na skutečnosti, pak to, co je skutečné se stává falešné. Když skutečnost závisí na tobě, vše je pravdivé." (Bódhidharma)

13.5.

Keltský měsíc Huath začíná.

Dnes je finální den římského festivalu Lemuria.

14.5. Začíná runový měsíc Ing.

Ing je manžel matky Země. Jeho runa je symbol světla. Tento měsíc ztělesňuje energii a růst.

15.5.

Dnešek je zasvěcený Maie a jejímu synovi Merkurovi, a Vese, bohyni ohniště. Římané prováděli obřady, které měly zabezpečit dodávku vody pro nadcházející rok.

16.5. Brendanův den

Legenda má za to že Brendan navigátor - irský kněz, byl první Evropan který našel Severní Ameriku.

17.5. Dea Dia

Dnes je slavnost Velké Bohyně - matky vesmíru.

18.5. Apollonův den

Dnes je festival řeckého a římského boha Apolla, patrona lukostřelby, zemědělství, chovu dobytka, plodin, dobytka, ovcí, poezie, medicíny, proroctví a etiky.

ZDROJ: Cyber Space Orbit, www.gewo.cz a [http://paranormal.about.com/gi/dynamic/offsite.htm?site=http%3A%2F%2Fwww.qtm.net%2F%7Egeibdan%](http://paranormal.about.com/gi/dynamic/offsite.htm?site=http%3A%2F%2Fwww.qtm.net%2F%7Egeibdan%2F)

Baškirští vědci udělali nález, který zcela odporuje tradiční představě o lidské historii: Kamenná plotna, stará možná 120 miliónů let, nese plastickou mapu Uralské oblasti.

Ač se to zdá být nemožné, vědci z Baškirské státní university našli nezpochybnitelný důkaz existence prastaré, vysoce vyvinuté civilizace. Jde o velkou kamennou desku, nalezenou v roce 1999, na níž je dosud nezjištěnou technologií vyobrazen celý region. Jde o skutečnou plastickou mapu, jaké dnes má třeba armáda. Jsou na ní zobrazeny inženýrské stavby: síť kanálů o celkové délce asi 12 000 km, přehradní konstrukce a mohutné hráze. Nedaleko kanálů jsou umístěny jakési kosočtverečné útvary, jejichž účel je neznámý. Na mapě jsou i popisky; velké množství nápisů. Zprvu si vědci mysleli, že jde o staročínštinu, jenže brzy se ukázalo, že jde o hieroglyfy připomínající slabikové znaky neznámého původu. Zatím se je nepodařilo přečíst...

"Čím víc se učím, tím více chápu, že nic nevím," připouští doktor fyzikálních a matematických věd a profesor Baškirské státní university Alexander Chuvyrov. Zásluha za tento vzrušující objev náleží především jemu. Již v 1995 se profesor a jeho čínský postgraduální student Huan Hun rozhodli studovat hypotézu pravděpodobné migrace dávné čínské populace na území Sibíře a Uralu. Při expedici do Baškirie našli několik staročínštiných skalních nápisů. Tyto nálezy, které utvrdily hypotézu o čínských přistěhovalcích, byly dobře čitelné. Obsahovaly převážně záznamy o obchodních záležitostech, sňatcích a o úmrtích.

V průběhu tohoto hledání byly v archivech generálního guvernéra Ufy nalezeny jisté poznámky z 18. století. Hovořily o 200 neobvyklých kamenných plotnách, které se nacházely nedaleko vesnice Chandar v Nurimanovském regionu. Chuvyrov a jeho kolega ihned usoudili, že by mohly souviset s čínskými přistěhovalci. Poznámky v archivu navíc oznamovaly, že v 17. a 18. století studovala expedice ruských vědců zkoumajících Uralskou oblast 200 bílých reliéfů pokrytých značkami a vzorci, mimo to se archeolog A. Schmidt rovněž zmiňuje, že viděl v Baškirii na počátku 20. století jakési bílé reliéfy. Věc vypadala nadějně, takže se Chuvyrov v roce 1998 pustil s týmem svých studentů do práce. Najali helikoptéru a první expedice uskutečnila vzdušný průzkum míst, kde se dal předpokládat výskyt hledaných reliéfů. Jenže starověká díla nebyla přes všechno vynaložené úsilí k nalezení. Zklamáný Chuvyrov už byl dokonce ochoten věřit tomu, že jde jen o krásnou legendu.

Štěstí přišlo znenadání. Při jedné z Chuvyrovových návštěv Chandaru za ním přišel bývalý předseda místní zemědělské rady Vladimir Krainov (mimochodem, v domě jeho otce kdysi bydlel archeolog Schmidt) a pravil: "Vy tu hledáte nějaké kamenné plastiky? Já mám jakousi zvláštní kamennou desku doma na dvoře."

"Zpočátku jsem ho nebral vážně," vzpomíná Chuvyrov, "jenže pak jsem se přece jen rozhodl a šel se k němu podívat. Pamatuji si dodnes, že to bylo 21. července 1999. Pod větanou domou skutečně byla v zemi zapadlá kamenná deska s nějakými boulemi. Byla ovšem tak těžká, že jsme ji nedokázali sami vytáhnout. Takže jsem šel do Ufy požádat o pomoc. Po týdenním plahočení jsme desku dostali do Chandaru: je sice jen 148 cm vysoká, 106 cm široká a 16 cm silná, ale váží takřka tunu. Krainov udělal speciální dřevěné válce, abychom ji dostali ze země."

Nález dostal jméno "Daščin kámen" (na počest vnučky Alexandra Chuvyrova, narozené den předtím) a byl posláno dopraven k výzkumu na univerzitu. Když vědci kamennou desku očistili od hlíny, nechtěli věřit svým očím... "Na první pohled jsem pochopil, že toto není ledajaký kus kamene, ale opravdová trojrozměrná mapa. To nakonec sami vidíte," říká Chuvyrov.

"Jak se nám podařilo identifikovat zobrazené místo? Zpočátku jsme se nedomnívali, že mapa je až tak prastará a reliéf Baškirie se během milionů let naštěstí příliš nezměnil. Podařilo se nám rozpoznat Ufskou výšinu, přičemž hlavním podporným bodem našich důkazů je Ufský kaňon. Provedli jsme příslušné geologické studie a našli jeho stopu tam, kde v souladu se starověkou mapou musí být. Jeho mírný posun zapříčinil pohyb tektonických desek, které se sem tlačí z východu. Skupině ruských a čínských specialistů na poli kartografie, fyziky, matematiky, geologie, chemie a staro čínštiny se podařilo přesně zjistit, že na desce je mapa uralské oblastí s řekami Belya, Ufimka a Sutolka," říká Alexandr Chuvyrov, zatímco ukazuje novinářům příslušné linie v kameni. "Zde vidíte Ufský kaňon - trhlinu v zemské kůře, která se táhne od Ufy až k městu Sterlitimak. Momentálně jím protéká řeka Urshak. Ta mapa je v měřítku 1 : 1,1 km."

Alexander Chuvyrov je seriózní přírodovědec a má ve zvyku důvěřovat jen výsledkům výzkumu. Teď má taková fakta k dispozici.

Při určování struktury materiálu bylo zjištěno, že deska sestává ze tří vrstev. Čtrnáct centimetrů silný základ je z hutného dolomitu. Druhá, a pravděpodobně nejzajímavější vrstva, je "vyrobena" z křemičitého skla (křemičitan vápenatohořečnatý). Technologii, již byla zpracována, ovšem moderní věda dosud nezná. Ve skutečnosti je reliéf vyznačen právě do této vrstvy. Třetí vrstva je pouze dvoumilimetrová, rovněž umělá a pozůstává z vápenatého porcelánu, který mapu ochránil před vnějšími vlivy.

"Musím na tomto místě zdůraznit," říká profesor, "že pradávný kameník nemohl tento reliéf vytvořit ručně. To je jednoduše nemožné. Tento 'kámen' nepochybně byl opracován strojem." Rentgenové snímky potvrdily, že kamenná deska je umělého původu a byla opracována nějakými precizními nástroji.

Vzhledem k vertikálním nápisům vědci zprvu předpokládali, že mapu mohli zhotovit staří Číňané. Je známo, že vertikální záznam byl ve staročínské používán až do třetího století. Aby prověřil tuto domněnku, navštívil profesor Chuvyrov Čínskou císařskou knihovnu. Během 40 minut, které zde mohl ve shodě s povolením strávit, si prohlédl několik unikátních knih, ale žádná z nich neobsahovala ani jediný znak, který by se podobal těm na desce. Po schůzce s kolegy z Humánské univerzity definitivně upustil od verze "čínské stopy". Závěr čínských vědců byl jednoznačný: V Číně se nikdy neužívalo krytí desek vrstvou porcelánu. I když veškeré úsilí rozluštit obsah nápisů bylo bezvýsledné, bylo zjištěno, že použité znaky podobné hieroglyfům vyjadřují slabiky. Chuvyrov uvádí, že se mu jeden znak na mapě podařilo dešifrovat: Označuje zeměpisnou šířku, na níž leží dnešní Ufa.

Čím déle je deska pod lupou, tím více otázek se vynořuje. Na mapě je vyznačena gigantická irigační síť: kromě řek zde jsou dva systémy 500 metrů širokých odvodňovacích kanálů, dvanáct 300 až 500 metrů širokých hrází o délce asi 10 km, z nichž každá je asi 3 km hluboká. Tyto přehradní hráze s největší pravděpodobností pomáhaly odvádět vodu stranou. Během stavby každé z nich musel být přemístěn více než kvadrilión kubických metrů materiálu. Ve srovnání s touto irigační sítí vypadá Volžsko-Donský kanál na současných plastických mapách jako pouhý škrábanec. Fyzik Alexander Chuvyrov předpokládá, že by dnešní lidstvo dokázalo postavit jen zlomek staveb zobrazených na mapě. Podle mapy původně tekla řeka Bjelaja v umělém řečišti.

Přibližné stáří kamenné desky bylo těžké zjistit. Nejdříve byla provedena radiokarbonová analýza, později byla deska skenována uranovým chronometrem. Obě šetření ovšem vykazovala velmi odlišné výsledky, takže stáří nálezu zůstalo neobjasněno. Při podrobném zkoumání struktury kamene však byly nalezeny dvě vložené ulity měkkýši. Stáří jednoho z nich, Navicopsina munitus z čeledi Gyrodeidae, je asi 500 miliónů let, zatímco druhý, Ecculiomphalus princeps z podčeledi Ecculiomphalinae, žil asi před 120 milióny let. Toto stáří tedy bylo přijato jako "pracovní verze". "Mapa pravděpodobně vznikla v době, kdy zemský magnetický pól ležel na území Země Františka Josefa, což bylo právě před 120 milióny let," říká profesor Chuvyrov. "Tento artefakt se zcela vymyká všem tradičním představám o lidských dějinách a budeme potřebovat hodně dlouho, než si na to zvykneme. My zde už jsme si na tento div zvykli. Nejprve jsme mysleli, že tato práce je stará asi 3000 let. Jenže tento údaj se pozvolna posouvá dál a dál, až jsme nakonec identifikovali škeble, vložené do kamene k označení některých objektů. Jenže, kdo může garantovat, že títo měkkýši ještě žili v době, kdy byly jejich ulity vloženy do mapy? Možná, že její tvůrci prostě jen použili nalezené zkameněliny."

Jaký mohl být účel této mapy? To je asi nejzajímavější otázka. Materiály z baškirského nálezu již byly prozkoumány v Centre of Historical Cartography ve Wisconsinu. Američané byli ohromeni. Podle nich mohla mít takováto trojrozměrná mapa jen jediný smysl - navigaci, a jednoznačně mohla být vypracována jen za pomoci vzdušného průzkumu. To je ohromující, zejména teď, když byly v USA zahájeny práce na vytvoření obdobné, trojrozměrné mapy světa. Američané zamýšlejí dokončit tuto práci v roce 2010. Hlavní problém totiž spočívá v tom, že pro kompilaci podrobných prostorových map je nezbytné zpracovat obrovské množství údajů. "Pokuste se takto zmapovat třeba jen jedinou horu!," říká Chuvyrov. "Technologie kompilace těchto map vyžaduje supervýkonné počítače a snímkování povrchu Země ze space shuttle."

Takže, kdo tedy mapu vlastně vytvořil? Když přijde řeč na neznámé kartografy, je Chuvyrov opatrný: "Nemám rád, když se mluví o UFO a mimozemšťanech. Říkejme autorům mapy jednoduše: Tvůrci."

Vypadá to, jakoby ti, kteří zde tehdy žili a stavěli, používali jen vzdušný transport: na mapě nejsou žádné cesty. Snad využívali jen vodních cest. Je zde ovšem také možnost, že autoři starověké mapy zde vůbec nežili, a toto místo pouze připravovali k pozdějšímu osídlení vysušováním terénu. To se z toho všeho jeví jako nejpravděpodobnější, i když prozatím nelze tvrdit nic jisté. Ale proč nepředpokládat, že tvůrci patřili k dávné pozemské civilizaci?

Nejnovější výzkumy mapy přináší jednu senzaci za druhou. Vědci už jsou si jisti, že mají pouze fragment mapy celého dávného zemského povrchu. Podle některých hypotéz zde je až 348 zlomků jako tento. Další by pravděpodobně mohly být nablízku. Vědci v okolí Chandaru odebrali na 400 vzorků půdy a zjistili, že mapa původně s největší pravděpodobností byla v roklině u hory Sokolnaja (Sokolí hora). Jenže za ledové doby byla roztrhána na kousky a roznesena ledovcem po kraji. Pokud se vědcům podaří shromáždit "mozaiku", měla by mít asi 340 x 340 metrů.

Chuvyrov prověřováním archivních materiálů zjistil přibližná místa, kde by měly být k nalezení další úlomky: jeden by mohl ležet pod jistým obytným domem v Chandaru, jiný pod domem obchodníka Chazanova, třetí pod vesnickými lázněmi a čtvrtý pod mostním pilířem místní úzkokolejky.

Baškirští vědci mezitím už zaslali informaci o nálezu různým vědeckým střediskům na světě a ohlásili na několika mezinárodních kongresech: "Existuje prastará mapa inženýrských staveb na jižním Uralu, vytvořená neznámou civilizací."

Nález baškirských vědců nemá obdobu. S jedinou výjimkou. Právě když výzkum vrcholil, dostal se na stůl profesora Chuvyrova malý kámen, chalcedon, obsahující podobný reliéf. Možná, že kdosi, jenž viděl tuto kamennou desku, ji chtěl okopírovat. Jenže kdo a proč?

PŘEVZATO: Scienceworld

Aztékové: Nejen lidské oběti

07.05.2002 - Starý bůh Omoteotl měl čtyři syny, různě zbarvená božstva jménem Tezcatlipoca. Každý z nich se postupně pokusil stvořit podle vlastních představ Zemi. Bůh Quetzalcoat, známý mj. svým perfekcionismem, však s výsledkem žádného z těchto pokusů nebyl právě spokojen a svět vždy posléze zničil. Pokaždé přitom samozřejmě zahynuli i jeho obyvatelé. Každé ze čtyř období světa se označovalo jako "slunce" a každý z těchto světů nesl jméno na počest katastrofy, kterou byl zničen (Slunce Větru, Vody, Země, Ohně).

Po čtvrtém zničení se bohové sešli ve městě Teotihuacanu (znáte určitě z fotografií - zejména jeho dvě nejznámější pyramidy - <http://archaeology.la.asu.edu/teo/>, <http://studentweb.tulane.edu/~dhixson/teo/teo.html>),

smířili se a rozhodli se vytvořit pátý svět, zvaný Slunce pohybu.

Jenže - nebeská tělesa se jaksi nehýbala. Bohové hleděli v zoufalství na nehybné slunce a měsíc. Aby v nich rozpálili oheň a uvedli jej do chodu, odhodlali se nakonec k oběti vlastního života. Prolitá krev se stala esencí, která udržuje vesmír v chodu. Z vlastní krve vytvořili pak bohové také člověka.

Potom se bohové vzdálili z viditelného světa, zmizeli z očí. Lidem zůstala ovšem odpovědnost za slunce i nebeská tělesa. A jako zástupci bohů na zemi museli opakovat jejich chování a napájet svět vlastní krví. I když... Než dát vlastní krev, je zjevně pohodlnější obětovat někoho jiného. Poněkud zvláštní konstrukce, ale obdobné mentální operace se v hlavách předkolumbovského Mexika zřejmě skutečně odehrály. Fenomén lidských obětí je pokládán za jakýsi klíčový atribut celé aztécké kultury. Představa tohoto národa jako ukrutných vyvrhelů vytrhávajících si navzájem srdce z těla je samozřejmě poněkud jednostranná. Jsou zde nádherné plavoucí zahrady, láska ke květinám, lyrická poezie. To všechno můžeme položit na druhou misku vah, ale podobné věci najdeme i jinde. Zato masové rozšíření lidských obětí je něčím, co předkolumbovské Mexiko výrazně odlišuje od kultur Starého světa.

Ne snad, že by v našich dějinách lidské oběti zcela chyběly. Narážky na ně najdete v Bibli i v řecké mytologii, kdy třeba Agamemnon dovolil obětovat svoji dceru Ifigenii, aby zajistil řeckému vojsku bezpečné přeplavení k trojským břehům. To je sice "pouhá" mytologie, vypovídá však o tom, že i bohové národů starověkého Středomoří měli občas lidskou krev v oblíbě. O lidských obětech se zmiňují tabulky nalezené v řeckém Pylu. Staří Féničané přinášeli děti jako dar bohu Melkartovi. Tento zvyk se udržoval ještě v době, kdy féničské Kartágo (<http://members.xoom.com/vsudybyl/tunisia/index.htm>) bojovalo s řeckými městy na Sicílii a podmínku jedné z mírových smluv mezi Kartágem a Syrakusami bylo, že Punové od tohoto zvyku upustí. V sumerském Uru se našel královský hrob, v němž spolu s vládcem byli pohřbeni i jeho služebníci, kteří byli podle všeho přinuceni vypít nějaký otrávený nápoj. Nicméně se jedná o události jaksi výjimečné a oděné v hávu jakési decentní formy...

Jak to v tomto ohledu vypadalo v říši Aztéků? Stručně řečeno, nevábně. Kolem chrámů ležely v hustých nánosch lidské kosti - pokud se zrovna neupotřebily k výrobě zvláštních schránek používaných k uchovávání lidských srdcí. Kostí mohly posloužit i k výrobě rituálních masek a chřestidel. Image aztéckého obětiště byl dotvářen tzv. tzompantli (stěnnými lebek - <http://archaeology.la.asu.edu/vm/mesoam/tm/pages2/mtm20.htm>), což byly v podstatě řady kůlů s nabodnutými hlavami.

Jakýmsi nepsaným rekordmanem v oblasti mexického obětnictví byl zřejmě aztécký vládce Tizoc (1483--1486), který po potlačení revolty v dnešním mexickém státě Puebla nechal vytrhat srdce zhruba 20 000 zajatým povstalcům. Na jedné tzompantli napačovali Španělé 100 000 hlav. Není vyloučeno, že se jedná o poněkud nadsazený údaj - kolonizátoři samozřejmě krutost Aztéků zveličovali, asi aby tím ospravedlnili své vlastní zločiny - číslo je to každopádně stěží představitelné.

Není divu, že podrobené národy neměli Aztéky v žádné zvláštní oblíbě a ve chvíli konkvisty se značná část přidala na stranu přicházejících Španělů (<http://northcoast.com/~spdtom/cortes.html>).

Paradoxní na celé záležitosti je však především fakt, proč vlastně řada místních indiánských kmenů Aztéky nenáviděla - nešlo v principu o to, že museli přinášet lidské oběti, ale že je museli přinášet aztéckým a ne vlastním božstvům.

Ono to všechno fungovalo docela zajímavě: podmaněné národy byly povinné dodávat do aztéckého Tenochtitlanu spolu s bavlnou, kukuřicí, kořalkou z agáve (říkalo se tomu pulque - <http://www.personal.u-net.com/~agave/mezcal.htm>

-, bylo to údajně opravdu hnusné a postupně se z toho vyvinula tequila), fazolemi a dalšími plodinami také lidi. Upřednostňovali přirozeně zajatce před svými soukmenovci, tudíž byli nuceni vyvolávat války se sousedy. A pokud je vyhráli, získala aztécká říše do svého portfolia další provincii.

Na druhé straně se to ale všechno nedá chápat tak, že by masové lidské oběti byly pro Aztéky prostě vykalkulovanou politickou metodou. Mnohé oblasti pustly a ocitaly se na pomezí ekonomického kolapsu. Navíc, aztécké hospodářství se právě nacházelo ve fázi, kdy např. v zemědělství začalo být žádoucí více využívat práce otroků. Potenciální pracovníci však místo na kukuřičném poli končili téměř výhradně vykuchání na oltářích. Aztékové navíc obětovali především válečné zajatce, tedy muže v produktivním věku. Ekonomický dopad takového kroku byl tudíž bezprostřední.

Záliba v lidských obětech se Aztékům posléze vymstila i v boji se Španěly. Aztéckí válečníci se snažili vetřelce především zajmout, aby je získaly potravu pro obětní nože svých kněží.

Neustále rostoucí potřeba lidských obětí fungovala jako mlýn, který se už roztáčel vlastní setrvačností. Pro válečný úspěch byla potřebná přízeň božstev, kterou bylo třeba splatit obětí. K ní byly potřeba nové boje, v nichž by bylo možné získat zajatce. Válka měla mystický smysl. Označení pro ni vzniklo v nahuatl (jazyk Aztéků, <http://www.sil.org/ethnologue/families/subfamily/Uto-Aztecan/>) kombinací výrazů pro krev a oheň. Vyznamenat se v boji bylo jednou z mála možností, jak se dostat do vyšší společenské vrstvy, než do které člověk patřil podle svého původu. Na druhé straně, být obětován nebo padnout v boji představovalo zase nejspolehlivější cestu, jak přijít do jakéhosi posmrtného ráje. Podle zpráv prvních Španělů se proto indiánští zajatci, jednou určení k obětování, proto nijak nebránili a nesnažili se ani uprchnout. Je znám i případ zajatého nepřátelského vojevůdce, jehož hlavu (a zejména mozek schopný strategického plánování) chtěli Aztékové raději využít jinak než na oltáři, ale zajatec trval důsledně na tom, aby byl obětován, což mu bylo posléze splněno.

Pokud se náhodou žádná válka zrovna nevedla, bylo třeba získat "materiál" pro obětní nože jiným způsobem. Poeticky se tomu říkalo květinová válka. Mohlo to mít formu jakýchkoli rytířských soubojů, ale také mohlo jít o utkání v místní míčové hře tlachtli (<http://advance.byu.edu/hym/1998/98fall/ballplaying.html>

-- Ještě k těm aztéckým hrám: na

<http://www.gamesdomain.co.uk/directd/pc/windows/board/patolli.html>

si můžete jako shareware stáhnout jinou aztéckou hru, tzv. patolli), poněkud připomínající dnešní košíkovou. Poražené mužstvo bylo v takovém případě obětováno.

Hlavním příjemcem obětí byl aztécký "národní" bůh Huitzilopochtli

(<http://northcoast.com/~spdtom/a-god11.html>),

symbol války a slunce.

Krev je celkem logickou potravou boha války, vyžadovali ji ovšem i bohové, kteří by z titulu své profese nemuseli být nijak přehnaně krutí. K počtě boha ohně Huehuetotla byl předváděn zvláštní rituální tanec. Váleční zajatci omámení peyotlem byly zčásti upalováni, zčásti jim bylo vytrháváno srdce. Dokonce i Opeřený had Quetzalcoatl

(<http://weber.ucsd.edu/~anthclub/quetzal.htm>),

dárce civilizace, vyžadoval lidskou oběť. A jeho odpůrce, kruté božstvo Tezcatlipoca, samozřejmě nebyl výjimkou. Ostatně, kult Opeřeného hada převzali Aztékové od Tolteků

(<http://www.rjames.com/Toltec/toltecs.asp>)

- a právě ti byli zřejmě prvními, kdo masové lidské oběti v Mexiku zavedli (přinášeli je zejména Mixcoatlovi a božstvu jménem Xipe - preferencí toto druhého nebylo vytrhávání srdcí, ale stahování lidí zaživa z kůže). Aztékové se jim za to odvděčili tím, že Tolteky prohlásili za tvůrce civilizace. Tedy opět něco, co je pro nás poněkud obtížně stravitelné.

K jádru problému se přiblížíme, pokud si uvědomíme, že Aztékové nebyli žádnými netvory. O vlastnostech, které jsou v přímém protikladu s jejich zdánlivě krutou povahou, svědčí např. láskyplný vztah k půdě. Několik mexických civilizací (stará říše Mayů v oblasti Peténu a klasický Teotihuacan ve středním Mexiku) zřejmě alespoň zčásti zanikly v souvislosti s ekologickou katastrofou, vyvolanou mýcením lesů. Aztékové naproti tomu káceli stromy velice neradi a neuváženě mýcení lesů přísně trestali. Jejich zemědělství připomínalo spíše zahradnictví, půdu nechávali pravidelně ležet úhorem, aby ji zbytečně nezatěžovali. Přímo vynálezem Aztéků jsou pak plavoucí zahrady (tzv. chinampas). Na rákosový podklad se prostě navršila vrstva jezerního bahna a ostrůvek se pustil na jezero. Mnohá předkolumbovská mexická města měla velmi poetické názvy - např. Xochimilco znamená "Město květinových zahrad". Dalším střípkem v podivné mozaice aztécké povahy je třeba i lyrická poezie

(<http://www.indians.org/welker/aztpoem.htm>).

K pochopení Aztéků stojí za to zařadit tento národ do širšího kulturního kontextu. Lidské oběti svým božstvům přinášely i jiné mexické národy. Tento zvyk nebyl dokonce omezen na bojovné kmene. Krvavé rituály existovaly i v "klidných" zemědělských civilizacích předaztécké éry, třebaže zde tento zvyk nenabyl pozdějších hrůzných rozměrů. Ještě před vznikem vlastní civilizace (tzv. předklasické období) tryskala krev na plošinách prvních pyramid.

Aztékové tedy nebyli nějak "od podstaty" krutí. Lidské oběti měly na politiku a ekonomiku země poněkud rozporuplný dopad. Podobné zvyky měly i okolní národy, nejednalo se tedy o výjimečný excés kmene posedlého především válkou. Není to příliš logické a zbývá nám minimálně vysvětlit, proč se masové lidské oběti staly typické pro civilizace předkolumbovského Mexika a ne pro kultury jiné? Co je na Mexiku tak zásadně odlišného?

Existuje celá řada hypotéz, z nichž některé jsou silně přitaženy za vlasy. I to dokumentuje, že pravdu stále neznáme.

Obzvlášť kuriózní výklad nabízí tzv. výživová hypotéza. Vychází ze skutečnosti, že v předkolumbovském Mexiku se prakticky nenacházela zvířata vhodná k ochočení (domestikaci). Následky toho byly dvojí. V první řadě neexistovaly pastevecké kmene podobné Mongolům, jejichž ničivé nárazy na usdlá společenství představovaly ve Starém světě výrazný anticyklický impuls. Na druhé straně však v aztécké stravě téměř úplně scházelo maso. Aztékové měli takovou potřebu potravin živočišného původu, že na jezeře Texcoco (kde na ostrově leželo hlavní aztécké město Tenochtitlan) dokonce sbírali muší vajíčka a připravovali z nich jakousi pastu.

Už je vám asi jasné, kam mířím: lidské oběti a s nimi spojený kanibalismus byl odrážel snahu Aztéků obohatit si stravu o bílkoviny. Aztékové skutečně provozovali mnohdy rituální kanibalismus. Krev obětovaných dětí byla při jednom rituálu míchána s moukou. Výsledkem byly zvláštní placky, které kněží posléze rozdělovaly mezi lid. Nicméně - výživová hypotéza nezískala nikdy obecnější souhlas, především asi proto, že kanibalismus nedoprovázel aztécké rituály zdaleka vždy.

Zajímavé v této souvislosti je, že civilizace předkolumbovského Mexika má řadu velmi specifických vlastností. Jakýsi příklon k náboženství a rituálu je zde velmi zřetelný po celé trvání místní historie. Ve Starém světě např. vzniklo písmo především pro potřeby účetní evidence. I v Peru mělo uzlové písmo Inků, quipu (<http://www.cs.uidaho.edu/~casey931/seminar/quipu.html>), především charakter jakýchsi kvantitativních údajů o jednotlivých komoditách (druh zboží byl podle všeho vyjádřen barvou nitě).

V Mexiku je ale původ písma nikoliv ekonomický, ale "magický". Písmo bylo představováno především znaky pro jednotlivé měsíce, dny a další údaje kalendářního charakteru. První písemná památka je vročení na jedné olmécké (http://www.differentworld.com/mexico/common/pages/history_notes/olmecs.htm, http://www.cultures.com/contests/heads/olmecs_contest_e.html) sošce. Později jsou hlavním dokladem data vytesaná na kamenné stély při příležitosti jejich vztyčení. Namísto účetních záznamů ze starého světa patří k prvním mexickým písemným záznamům také skutečné knihy (tzv. kodexy, <http://www.historyserver.org/lords/mixtflidr/mixtbase.html>) obsahující zejména historii, smíšenou s mytologií, zařikadly a s návody pro přinášení obětí.

Posedlost kalendářem

(<http://www.xs4all.nl/~voorburg/aztec.html>,
<http://ghs1.greenheart.com/billh/aztec.html>,
<http://www.azteca.net/aztec/calendar.html>)

je vedle lidských obětí další, na Evropana velmi bizarně působící a typicky mexický prvek. Ne snad, že by kalendář nebyl v zemědělských společnostech vůbec potřeba, ale co je moc, to je příliš: Aztékové i Mayové počítali ale roky do daleké "kosmické" minulosti, přizpůsobovat číselnou soustavu tak, aby řády odpovídaly počtu dní v roce, očekávat každých 52 let konec světa (tehdy se totiž protínaly periody "světského" a "kultovního" kalendáře - více kalendářních soustav je opět mexická lahůdka). Stará říše Mayů dokonce zanikla (kromě jiných příčin) zřejmě v souvislosti s tím, že Mayové, když jim jejich kalendář oznamoval přicházející apokalypsu, prostě opustili svá výtavná města a nechali jejich ruiny zarůst pralesem (<http://mayaruins.com/>).

Posedlost kalendářem a různými číselnými periodami převážně katastrofického charakteru je ostatně docela dobře patrná už z mýtu citovaného v úvodu tohoto článku. Znáte jiný národ, který věří, že tento svět je pátý v pořadí a všechny předešlé byly zničeny? Objevily se samozřejmě úvahy o tom, že báje nějakým způsobem reflektuje přírodní pohromy v dávné mexické prehistorii (např. soptění vulkánu Popocatepetl), ale přírodní katastrofy byly i jinde. Sumerové a Židé si díky záplavám na Eufratu a Tigridu vytvořili mýtus o potopě světa. Jejich reflexe však byla oproti Mexiku jaksi "přiměřenější" a strážlivější - omezili se na pohromu jedinou. Indiáni však postupovali ve své mytologii "s rozmachem". A totéž zřejmě platilo i pro lidské oběti.

Upravená podoba tohoto článku vyšla v časopise Internet. Děkujeme redakci za povolení publikovat tento článek také na serveru Scienceworld.

Pavel Houser

PŘEVZATO: Britské listy

6. 5. 2002

GEORGE BUSH SE SPOJIL S VATIKÁNEM A S MUSLIMSKÝMI ZEMĚMI V TAŽENÍ PROTI SEXUÁLNÍ OSVĚTĚ

Prezident George W. Bush blokuje mezinárodní úsilí poskytnout mladistvým osvětu o pohlavním životě, protože je přesvědčen, že je předmanželský sexuální styk nepřijatelný. Zdravotníci odborníci varují, že to zřejmě drastickým způsobem ochromí boj proti chorobě AIDS. Bush investoval ve Spojených státech miliony dolarů do programů, které přesvědčují mladé lidi, že "skutečná láska čeká až na dobu po sňatku". Tyto programy argumentují, že předmanželská sexuální abstinence je nejlepším způsobem, jak se mohou nezletilé dívky vyhnout těhotenství. Nyní vyvolal Bush konflikt s britskou vládou a s jinými vládami Evropské unie, protože odmítl podepsat Deklaraci OSN o právech dětí, která má určit financování pomocných programů pro Třetí svět, dokud nebudou vyškrtnuty přísliby, že tato Deklarace bude také financovat programy sexuální osvěty. (Anglicky jsou tyto informace např. zde (<http://www.observer.co.uk/international/story/0,6903,710335,00.html>).

Odborníci argumentují, že snaha vnutit takovéto názory na země, postižené chorobou AIDS, bude mít zřejmě katastrofální dopad na miliony mladých lidí, protože mají být zrušeny osvětové kampaně, které přesvědčují mladé lidi v rozvojových zemích, aby při pohlavním styku používali prezervativy a aby mladé ženy používaly bezpečné potratové metody.

Clare Shortová, britská ministryně pro mezinárodní rozvoj i další vlády EU nechtějí ve věci osvětových programů o antikoncepci ustoupit. Tento týden tedy zřejmě dojde na vrcholné schůzi OSN pro práva dětí k otevřenému konfliktu.

Bushova delegace odmítá z morálních důvodů příslib poskytovat "zdravotnické služby týkající se sexu a duševního zdraví" pro osoby mladší 18 let a příslib "chránit právo dospívajících osob na sexuální osvětu a na osvětu ohledně toho, jak se vyhnout předčasnému a nechtěnému těhotenství"

Americkou delegaci v tom podporuje Vatikán. Spojené státy požadují záruky, že osvětové programy OSN o sexu budou hlásat předmanželskou sexuální abstinenci.

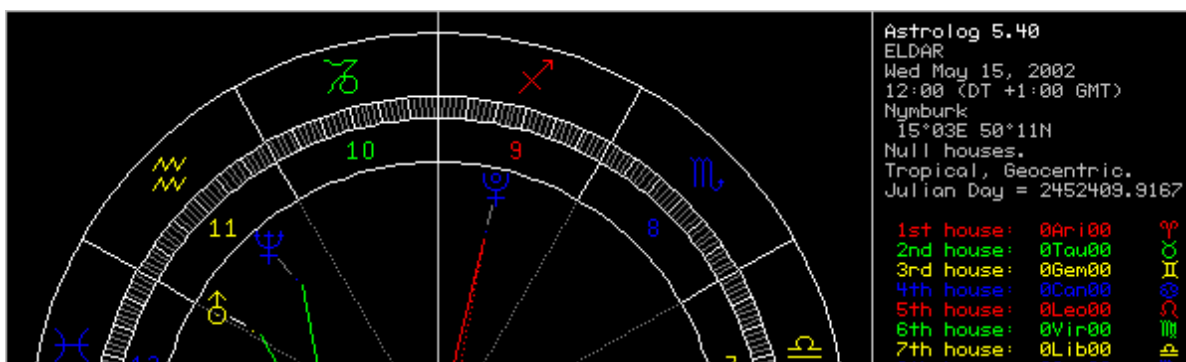
To by však zabránilo osvětovým pracovníkům v Třetím světě hovořit o antikoncepci poctivě, tvrdí aktivisté, a mělo by to katastrofální důsledky. Každou minutu je celosvětově nakaženo pět osob pod 25 let virem HIV a 10 dívek mladších dvaceti let podstoupí potrat, provedený metodami, které ohrožují jejich zdraví.

Když došlo před dvěma lety na summitu OSN věnovanému ženským záležitostem k obdobnému konfliktu ohledně protitěhotenská pilulky, které se bere po sexuálním styku ("ráno poté") - Vatikán se proti této pilulce ostře postavil - Shortová obvinila katolickou církev, že se chová "morálně destruktivně" a že vytvořila "nesvatou aliance s reakčními silami".

Bushovu vládu podporuje Vatikán a islámské země. Charitativní organizace se obávají, že OSN podlehe pokušení rozmělnit svou politiku, aby si udržela financování od USA.

Agresivně křesťanská vláda prezidenta Bushe zastává tvrdší morální linii než Clintonův režim, který pomohl vyjednat mezinárodní dohodu o antikoncepci. George Bush však od příchodu do Bílého domu zavedl zákony, které omezují užívání antikoncepční pilulky po sexuálním styku a omezil financování mezinárodních dobročinných organizací, které poskytují poradenství o potratech.

A jak tento týden ?

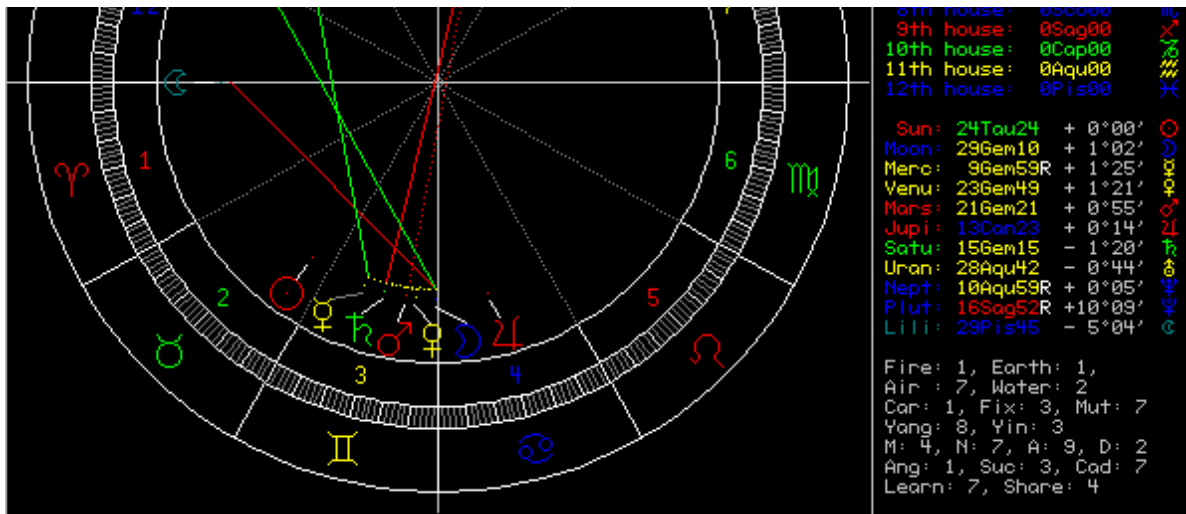

Diagram ukazuje situaci ve středu 15.5.2002 .

Jak vypadají jednotlivé aspekty, které nás budou provázet příští týden ?

1 Slunce

stojí ve znamení Býka. Slunce v tomto znamení posiluje především vztah k materiálu. Lidé se snaží upevňovat své postavení ve finančních, územních a rasových otázkách. Býk vládne i hlasu a přeje demonstrativním projevům. Často zlepšuje i finanční postavení těch kdo se živí uměním. Slunce podporuje vytrvalost a trpělivost.

Bohužel od čtvrtka bude Slunce poškozeno kvadraturou s Uranem. Lidé jsou při tomto poškození bezohledně umínění, příliš baží po materiálu, často přichází finanční skandály. Samotná kvadratura pak ještě více zdůrazní umíněnost, lidé mají chybný úsudek, hrozí nebezpečí nervových kolapsů a nehod.

1 Lilith

- Černá Luna, která ovlivňuje pudovou sexualitu, se nachází do pátku ve znamení Ryb. V tomto znamení lidské pudy tryskají z nevědomí, sexuální život není vnímán na vědomé úrovni. U někoho to může znamenat utajování smyslnosti u jiných zvýšený sklon k nevěřám.

V sobotu již Lilith vstoupí do znamení Skopce. Lilith ve Skopci podporuje živou a aktivní smyslnost, vášnivost a nutí lidi projevovat toto i navenek.

1 Merkur

stojí ve znamení Blíženců. Planeta je v tomto znamení zlepšuje mentální obratnost a v období dokud bude v tomto znamení zlepšuje schopnost studovat.

Konjunkce Merkuru s Marsem v lidech velmi silně zvyšuje kritičnost, smysl pro humor a přeje satirikům. Leč již pouze do středy.

Konjunkce Merkuru se Saturnem zlepšuje soustředění, dává hloubku myšlení, zlepšuje schopnost se učit, přeje historikům a filosofům a jejich literární činnosti.

Trigon Merkuru s Neptunem zvyšuje vnímavost a představitost, dává uměleckou inspiraci a až jasnovidné stavy. Přeje zkoumání zasutých věcí a dějů .

1 Venuše

stojí ve znamení Blíženců. V tomto znamení planeta přeje milostné korespondenci, poezii a tanci. Venuše v tomto znamení často svádí k nevěře a k dvojakosti v citech.

Konjunkce Venuše s Marsem, zvyšuje silně sexualitu, přináší prudké citové prožitky, ale zároveň i neopatrnost v citových závazcích a poněkud přílišné hýření city.

Konjunkce Venuše se Saturnem v Blížencích přeje pouze párům ve kterých je mezi partnery velký věkový rozdíl, u ostatních párů často vyvolává prudké ochlazení citů a pocity frustrace.

Ve čtvrtek se přidá trigon Venuše s Uranem. Aspekt způsobuje vznik náhlých lásek a přátelství. Rozvíjí a podporuje mimomanželské milostné vztahy a přeje filmovému umění.

1 Mars

stojí ve znamení Blíženců. V tomto znamení planeta spojuje aktivitu s inteligencí. Podporuje výřečnost, verbální pohotovost, přímost a kritičnost. Zlepšuje schopnost chápat, podněcuje dobré nápady a vynalézavost.

Bohužel konjunkce Marsu a Saturnu je poněkud neblahým aspektem. Probouzí v lidech krutost, sklony k násilí a k impulsivnímu jednání. Nutí lidi bojovat proti zavedeným pořádkům.

Opozice Marsu s Plutem podporuje v lidech fatalitu a lhostejnost k následkům svých činů. Aspekt bude

působit až do pátku.

Na tomto místě je třeba upozornit že kombinace výše uvedených aspektů může mít velice nepříjemné důsledky. Dejte si pozor na nehody a spory, rodinné hádky a zkratovitě jednání.

! **Jupiter**

stojí ve znamení Raka. V tomto znamení je planeta vždy dobře postavena. Dává úspěch dlouhodobým plánům, přeje obchodu, bankovníctví ale posiluje i duchovní růst, protože umožňuje propojení materiálního a duchovního světa do harmonického celku.

! **Saturn**

stojí v Blížencích. Je poškozen a lze čekat těžkopádnější reakce na nepříznivé signály a zprávy. Tradiční hodnoty se zdají být nestabilní a lidé pocítují nejistotu. Planeta nepřeje cestování a hrozí nehodami. Lze čekat i nepřízeň přírody.

Opozice Saturn - Pluto. Je to aspekt předcházející změny. Na celosvětové úrovni označuje hlubinné proudy a vření. Aspekt předcházel například nástupu Hitlera k moci a druhé světové válce. V minulosti předcházel i zániku společenství a civilizací, či politických uskupení. Aspekt je vždy signifikantem krize.

V roce 2001 opozice nastoupila 19.6. a vrcholila 5.8.2001, další vrchol přišel 2.11.2001. Letos bude opozice vrcholit 26.5.2002. Mluvit o opakující se opozici v roce 2003 je asi v tuto chvíli předčasné, ale za zmínku stojí fakt že by měla být nejsilnější v březnu 2003, kdy by měl údajně [Nibiru](#) vstoupit do sluneční soustavy.

! **Uran**

ve Vodnáři je v domicilu a tudíž dobře umístěn. Podporuje prospěšné změny a je nakloněn bojům za morální cíle.

! **Neptun**

ve znamení Vodnáře přeje ideálům a idealistům.

! **Pluto**

stále ve znamení Střelce. Vzhledem k jeho poškození bude v lidech podporovat pocity chladu a odcizení, přeje neosobní a anonymní smrti.

Pokud čtete tyto stránky pravidelně jistě víte, že poloha posledních tří planet je vždy dlouhodobá a symbolizuje směr kterým se doba ubírá z dlouhodobého hlediska.

Nejsilnější planetou bude v tomto týdnu Merkur, dominující naší intelektuální sféře. Síla ostatních planet je vyrovnaná a budou působit tak jak je naznačeno výše. Tento týden velmi narostlo nebezpečí nehod a možná i nepřízně ze strany přírody. Dávejte si na sebe pozor.

Mějte se hezky...

[HHade](#), 12.5.2002